

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософських та соціальних наук

Затверджено
Вченою радою *КАТЕДУ*
(пост. п. *5* від *25.06* 2019 р.)
Ректор *[підпис]*
А.А. Мазаракі

**СВІТОВА КУЛЬТУРА /
WORLD CULTURE**

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки / Social and behavioral sciences
спеціальність	054 Соціологія / Sociology
спеціалізація	Соціологія економічної діяльності / Sociology of Economic Activity

КИЇВ 2019

В умовах глобалізаційних трансформацій та швидкого розвитку постіндустріального суспільства знання і розуміння значення світової культурної спадщини слугує вагомим підґрунтям розвитку особистості майбутнього фахівця.

Вивчення дисципліни «Світова культура» студентами сприятиме формуванню цілісного уявлення про культуру і мистецтво, осмислення культури як способу самоідентифікації людини як духовної істоти, як сукупності форм і засобів прояву людської сутності.

Програма та робоча програма розроблені для студентів освітнього ступеню «бакалавр», спеціальностей 073 «Менеджмент», 071 «Облік і оподаткування», 121 «Інженерія програмного забезпечення», 124 «Системний аналіз», 125 «Кібербезпека», 242 «Туризм»; спеціалізацій «Туристичний менеджмент», «Фінансовий контроль і аудит», «Облік і оподаткування», «Системний аналіз», «Безпека інформаційних і комунікаційних систем в економіці». «Світова культура» є вибірковою дисципліною циклу загальної підготовки.

I. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни (компетентності), її місце у освітньому процесі

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи знань про світовий культурний процес, про основні досягнення світової художньої культури та мистецтва, засвоєння загальнолюдських культурних цінностей, збагачення духовного світу людини, формування її моральних і естетичних потреб.

Завдання навчальної дисципліни:

- викласти теоретичні засади культури, визначити передумови її виникнення, тенденції розвитку та основні принципи функціонування;
- розглянути багатовікову історію світової культури, проаналізувати основні етапи її розвитку;
- розкрити специфіку мистецтва, визначити його роль у формуванні світової культури;
- ознайомити студентів з основними художніми стилями, напрямками і школами, які склалися в світовому мистецтві;
- сприяти формуванню творчого підходу до використання отриманих знань, умінь і навичок у практичній роботі.

Предметом навчальної дисципліни є дослідження основних закономірностей, динаміки розвитку і функціонування світової культури.

Основні соціально-особистісні, професійні компетентності можна визначити у тому, що студенти повинні знати:

- сутність, структуру, функції культури, її місце в житті людини і суспільства;
- провідні тенденції розвитку світової культури та мистецтва;
- художні стилі, властиві різним культурним епохам, особливості та результати творчості провідних діячів світової культури і мистецтва;
- особливості національних культур, їх взаємозв'язок і взаємодію в сучасних умовах;
- найважливіші пам'ятки світової культурної спадщини; окремі культурні артефакти, що розкривають сутність та особливості найбільш значимих історико-культурних епох та сучасних локальних культур, знання яких сприятиме розвитку екскурсійного туризму.

Вміти:

- на репродуктивному рівні – розуміти та використовувати основні культурологічні та мистецтвознавчі поняття у повсякденному житті; змістовно і послідовно аналізувати основні культурні епохи, їх історико-культурні та мистецькі пам'ятки, художню мову різних видів візуальних мистецтв;
- на евристичному рівні – аналізувати закономірності розвитку світової культури та мистецтва; самостійно робити висновки і узагальнення культурологічних проблем; володіти творчим підходом до аналізу творів мистецтва у контексті певної епохи.

Місце в освітньому процесі: попередньою умовою вивчення дисципліни «Світова культура» є базові знання зі світової історії на рівні повної загальної середньої освіти.

Дисципліна розрахована на 180 годин, 6 кредитів за ЄКТС, зокрема: лекції – 34 год., семінарські заняття – 34 год., самостійна робота 112 год. Форма підсумкової атестації - екзамен.

II. Зміст дисципліни

Тема 1. Вступ до дисципліни «Світова культура». Поняття культури.

Сутність культури. Поняття «світової культурної спадщини». Становлення культури як продукту людської спільноти. Людина як продукт біологічної та культурної еволюції. Функції та складові культури.

Мистецтво як квінтесенція художньої культури. Поняття «мистецтво». Мистецтво як соціальний та культурний феномен. Функції мистецтва. Історія дослідження проблеми морфології мистецтва. Моделі морфології мистецтва. Поняття «твір мистецтва». Поняття «вид» та «жанр» мистецтва. Класифікація видів мистецтва: просторові, часові, синтетичні. Характеристика видів мистецтва. Види і жанри образотворчого мистецтва. Живопис як вид образотворчого мистецтва. Характеристика жанрів живопису. Види станкового та монументального живопису. Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Класифікація видів скульптури. Архітектура як вид образотворчого мистецтва. Еволюція художніх напрямів мистецтва. Поняття «історія мистецтва». Загальна періодизація історії мистецтва.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 2. Виникнення культури та мистецтва в первісному суспільстві.

Основні етапи антропогенезу і зародження культури у первісному суспільстві. Характерні риси ранніх форм культури. Становлення елементів духовної організації первісного суспільства. Первісні релігійні вірування. Зародження мистецтва та його роль у житті первісної людини. Специфіка первісного мистецтва. Мистецтво епохи палеоліту, мезоліту, неоліту та енеоліту.

Мистецтво палеоліту. Загальна характеристика періоду. Концепції виникнення образотворчої діяльності. Реалістичний та умовно-символічний шлях розвитку палеолітичного мистецтва. Сюжети в

мистецтві верхнього палеоліту та їх семантика: зооморфні й антропоморфні зображення, геометричні знаки і орнамент. Мистецтво періоду Оріньяк. Еволюція зображень від перших малюнків тварин до зображень з правильними пропорціями і чітким контуром. «Венери палеоліту» – символ родючості, народження нового. «Сікстинські капели палеоліту» (Альтаміра, Ляско).

Мистецтво мезоліту. Загальна характеристика періоду. Розширення світоуявлення. Зміни в образотворчому мистецтві. Художні особливості зображень: створення динамічних багатофігурних композицій, головний персонаж яких – людина (сцени полювання, збройних зіткнень, танців, збору меду тощо). Схематизм людської фігури. Пам'ятки мистецтва мезоліту.

«Неолітична революція» та її культурні наслідки. Художня практика епохи неоліту. Зникнення монументальних наскальних розписів. Декорування кераміки та петрогліфи. Виникнення умовно-орнаментальних форм в мистецтві: символів та знаків. Орнаментальне мистецтво.

Мегаліти як таємничі пам'ятки первісної культури.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 3. Культура і мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії.

Засади формування культур Стародавнього Сходу. Східна деспотія та «азійський спосіб виробництва» як соціальна основа стародавніх культур. Феномен «східного типу мислення». Генеза культури Стародавнього Єгипту та її надбання. Зв'язок мистецтва з релігією у Стародавньому Єгипті. Образотворчий канон у мистецтві Єгипту (сюжетний, пропорційний, кольоровий). Культ мертвих і його місце в культурі Стародавнього Єгипту. Єгипетські піраміди та їх сакральне значення.

Розвиток культури Давньої Месопотамії. Архітектура Месопотамії. Художня культура та мистецтво Давнього Межиріччя.

Художня культура та мистецтво Шумеру. Мистецтво Вавилону та Ассирії.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 4. Культура Стародавньої Індії.

Хараппа. Релігійно-філософські вчення. Веди. Упанішади. «Бхагават-Гіта». Індуїзм і буддизм. «Рігведа». Суспільні цінності в індійській культурі. Літературні пам'ятки Стародавньої Індії. «Махабхарата» і «Рамаєна». Специфіка образотворчого мистецтва Стародавньої Індії. Особливості архітектури. Розвиток музичного мистецтва. Індійський традиційний танець. Повсякденне життя.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 5. Культура Стародавнього Китаю.

Унікальність давньокитайської культури. Світоглядні та релігійні засади формування китайської культури. Даосизм і конфуціанство. Суспільні цінності в культурі традиційного Китаю. Значення етики та ритуалу для традиційного Китаю. Традиції та повсякденність китайської сім'ї.

Наука в Стародавньому Китаї. Диво китайської медицини. Китайська література. Специфіка образотворчого мистецтва. Скульптура. Китайська архітектура. Кулінарні традиції Китаю. Традиційний Китай і Захід.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 6. Специфіка японської культури.

Самобутність та оригінальність японської культури. Культура Японії в колі азійських культур. Соціально-економічні, світоглядні та релігійні засади формування японської культури. Синтоїзм, буддизм і конфуціанство. Епоха законів. Вплив стану самураїв та політики сегунів на розвиток культури.

Специфіка японського мистецтва. Поезія. Каліграфія. Живопис. Архітектура та японські сади. Бусідо.

Сценічне мистецтво: драма Но, театр Кабукі. Повсякденне життя та побутова культура японців. Чайна церемонія.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 7. Антична культура та мистецтво.

Культура Стародавньої Греції як джерело європейської культури. Культурні досягнення та цінності Античної Греції. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво: передумови виникнення та засади розвитку. Кносські «парижанки». Зародження та розвиток театру в добу Античності. Олімпійські ігри.

Грецька міфологія та релігія. Класичні літературні жанри Стародавньої Греції. Давньогрецький героїчний епос. Поєми «Іліада» і «Одіссея» як пам'ятки давньогрецької літератури. Вазопис. Геометричний стиль розпису. Афініські вази VIII ст. до н.е.

Людина у давньогрецькій мистецькій традиції. Становлення давньогрецької монументальної скульптури: куриси і кори. Розвиток архітектури. Основні типи архаїчних храмів (житло бога, периптер). Формування системи архітектурних ордерів. Характеристика ордерів: доричний, іонічний, коринфський. Фресковий живопис на міфологічні та героїчні сюжети.

Архітектурно-скульптурний ансамбль Афініського акрополя. Нові тенденції у розвитку скульптури: образ атлета як втілення досконалої людської краси. «Дискобол» Мирона та «Доріфор» Поліклета. Внесок Фідія і його школи у розвиток давньогрецької скульптури. Монументальний живопис. Зміни в архітектурі у період пізньої класики. Гробниця царя Мавсола в Галікарнасі. Театр в Епідаврї. Творчість грецьких скульпторів Праксителя, Скопаса, Лісіппа. Афродіта Кнідська

– перше в грецькому мистецтві скульптурне зображення оголеної жіночої фігури. Монументальна скульптура: «Ніка Самофракійська», «Афродіта Мілоська», «Лаокоон».

Стародавній Рим: специфіка і оригінальність римської культури. Прагматизм і утилітаризм римської культури. Своєрідність римського скульптурного портрету. Архітектура Стародавнього Риму. Музейон – науковий і мистецький осередок елліністичної культури.

Мистецтво Римської республіки. Вплив римського світобачення на зміни у мистецтві. Архітектура. Ордерна аркада. Розбудова Риму. Римський Форум. Аппієвий шлях. Давньоримський живопис. Розписи будинків у Помпеях і Геркуланумі.

Августівський класицизм. Містобудування та архітектура. Форум Августа. Форум Трояна. Будівництво палаців, віл, громадських споруд, лазень, акведуків, фонтанів, мостів та доріг (золотий будинок імператора Нерона, міст Фабриція, акведук Клавдія). Триумфальні арки. Триумфальна арка Тіта. Храмове будівництво. Пантеон – найбільший римський купольний храм. Колона Траяна в Римі як витвір мистецтва та цінне історичне джерело. Амфітеатр «Флавіїв» - Колізей. Гладіаторські бої.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 8. Культура арабо-мусульманського світу.

Захід і Схід у світовій культурній традиції. Іслам як духовний феномен, його зародження та еволюція. Іслам як система духовно-ціннісних орієнтирів арабо-мусульманської культури. Основні напрями в ісламі: сунізм та шиїзм. Суфізм як мусульманський містицизм. Морально-правові аспекти ісламської культури.

Досягнення арабської науки. Філософія. Арабська мова. Особливості художньої культури арабо-мусульманського світу. Специфіка арабо-мусульманського мистецтва. Арабська архітектура. Вплив ісламу та арабського Сходу на розвиток світової культури.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 9. Середньовічна культура Західної Європи.

Середньовіччя як культурологічне поняття. Проблема періодизації середньовічної культури європейців та народів Азії. Чотири субкультури Середньовіччя: релігійна, бюргерська, рицарська та народна. «Картина світу» середньовічної людини. Символізм у середньовічній культурі. Середньовічна алхімія.

Своєрідність європейської християнської культури. Християнські основи західноєвропейської культури середньовіччя. Освіта. Наука. Література. Мистецтво доби західноєвропейського середньовіччя. Архітектура як провідний вид мистецтва. Художні стилі в західноєвропейській середньовічній культурі. Особливості романського стилю. Готика.

Основні риси розвитку візантійської культури та мистецтва: теоцентризм і символізм. Формування канону в мистецтві Візантійської імперії. Візантійська архітектура. Храм св. Софії. Місце візантійської культури між Заходом і Сходом. Культурна спадщина візантійської імперії.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 10. Культура доколумбової Америки.

Міста-держави майя. Релігійні уявлення. Наукові знання. Архітектура та образотворче мистецтво. Розвиток літератури. Танці і музика майя. Побутова культура давніх майя. Великі міста Паленке та Ушмаль. Майя сьогодні.

Поява ацтеків. Релігійні та міфологічні погляди ацтеків. Теночтитлан. Суспільно-політичний устрій імперії ацтеків. Тольтекський міфологічний цикл. Побутове та повсякденне життя ацтеків. Сакральне мистецтво. Календар ацтеків.

Держава інків. Тупак Юпакі. Десять класів і два рівні життя. Голос закону. Зустріч з богами. Мистецтво інків – золоте та із золота. Загибель

«золотої імперії». Елементи культури доколумбової Америки в культурі інших країн.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 11. Культура та мистецтво доби Відродження.

Формування та світоглядні засади Ренесансної культури. Розвиток ідей гуманізму, прагнення до розширення тем і сюжетів мистецтва, орієнтація на ідеал античності, антропоцентризм. Відродження в Італії. Його періодизація. Проторенесанс. (Дученто). Джотто як головна постать часу. Раннє Відродження (Кватроченто). Його засновниками: Мазаччо, скульптор Донателло, архітектор Брунелескі.

Значення Флоренції як мистецького центру XV ст. Головні художні проблеми та їх рішення (простір, перспектива, пластичний об'єм). Майстри кватроченто: П'єтро делла Франческо, Мантенья, Паллайола. Кристалізація архітектурних принципів Ренесансу в творчості Леона Батисти Альберті. Сандро Боттичеллі як виразник духовного змісту епохи. Високе Відродження (Чинквеченто). Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Тиціан, Веронезе.

Головні риси творчості майстрів Пізнього Відродження. Захід гуманізму. Джакомо да Виньола. Творчість Андреа Палладіо та Тинторетто.

Відродження у Нідерландах. Загальна характеристика живопису Північного Відродження. Демократизм нідерландського живопису. Риси фольклору, фантастики, гротеску. Увага до зображення природи, перевага характерного над типовим. Поява масляного живопису. Ян ван Ейк. Гентський вівтар Хуго ван дер Гуса. Нідерландській живопис рубежу XV-XVI ст: творчість Ієроніма Босха та Пітера Брейгеля Старшого (Мужицького). Особливості Північного Відродження. Мистецтво Відродження та маньєризму країн Півночі.

Відродження у Німеччині. Соціально-політичні обставини розвитку художньої культури у Німеччині. Мистецтво доби реформації. Гутенберг та розвиток мистецтва книги. Маттіас Грюневальд «Ізенгеймський вівтар». Експресія драматичних релігійних образів, традиції готики і початок ренесансного світовідчуття. Лукас Кранах. Альбрехт Дюрер як виразник ідеалів ренесансу.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 12. Культура епохи бароко.

Соціально-економічні основи західноєвропейської культури XVII ст. Реформація в історії європейської культури; цінності протестантської культури. Новоевропейська ментальність та головні засади культури Просвітництва. Головні ідеї Просвітництва у літературі.

Стильові й жанрові особливості мистецтва XVII століття. Типові риси естетики бароко. Духовно-естетичний пафос бароко. Стиль рококо як синтез найпотраємніших переживань людини. А. Ватто і Ф. Буше як представники живопису та графіки стилю рококо. Роль бароко у розвитку музики. Бароко в Італії. М. да Караваджо як реформатор живопису. Дегероїзація релігійних образів. Архітектура. Л. Берніні Собор Св. Петра у Римі. Барроміні.

Фламандське та голландське мистецтво. «Золоте століття» іспанського живопису: теми, герої, жанри. Поява пейзажу як самостійного жанру. Специфічні риси іспанської національної художньої культури XVII ст.: Ель Греко, Веласкес.

Фламандська і голландська школа живопису XVII ст. Творчість Рубенса як лідера живопису бароко. Формування реалістичної школи мистецтва у Голландії. Рембранд і Вермеер Дельфтський.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 13. Західноєвропейська культура та мистецтво XVIII ст.

Художні стилі в Європейській культурі XVIII ст. та їх смислова перспектива.

Розвиток класицизму в літературі. Інтелектуальний герой класичної літератури. Особливості архітектури у стилі класицизм. Скульптура в епоху розвитку класицизму. Класична художня культура. Драматургія епохи класицизму. Вплив класицизму на музичне життя. Нові музичні форми: симфонія та опера Новації у театральному житті.

Героїчний класицизм та портрет людини доби революції у творчості Давіда. Англійське мистецтво XVIII ст. Просвітництво Вільяма Хогарта. Англійській портрет і його значення у розвитку портретного мистецтва Європи. Томас Гейнсборо і Джошуа Рейнольдс. Поєднання рис світської парадності з влучністю психологічної характеристики. Заснування в Лондоні Королівської Академії мистецтв (1768). Мистецтво Італії в XVIII ст. Мистецтво у Венеції. Дж. Б. Тьєполо, президент Венеціанської академії мистецтв, продовжувач традицій барокової монументального живопису. Розписи Великого залу палаццо Лабіа у Венеції. Міський пейзаж Венеції (ведута): творчість Белотто, Каналетто, Гварді.

Особливості ампіру. Архітектурні та скульптурні пам'ятки у стилі ампір. Класицизм в архітектурі Франції другої половини XVIII ст.. Теорія та художня практика класицизму у Франції. Архітектура. Головні будови та майстри: Франсуа Мансар, Луї Лево, Жюль Ардуєн Мансар, А. Ленотр. Східний фасад Лувра, палац і парк Версаля як твори що презентують французький класицизм. Творчість Н. Пуссена та Клода Лоррена.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 14. Західноєвропейська культура та мистецтво XIX ст.

Індустріальна цивілізація і культура. Становлення індивідуалістичної культури індустріального суспільства. Художня культура XIX ст. як віддзеркалення світоглядного розмаїття.

Нові мистецькі течії: від романтизму до декадансу. Романтизм як світосприйняття та напрямок в мистецтві. Французька школа живопису романтизму: Ежен Делакруа та Теодор Жеріко. Представники романтичної літератури: Віктор Гюго, Жорж Санд, Александр Дюма-батько, Генріх Гейне, Дж. Байрон. Розвиток реалізму в західноєвропейському мистецтві. Натуралізм. Трансформація стильових течій у західноєвропейській культурі у другій половині XIX ст. Мистецтво імпресіонізму та постімпресіонізму. Клод Моне - провідний представник імпресіонізму. Унікальність та загадка творчості Ван Гога. Космогонічні пейзажі У. Блейка і У. Тернера.

Епохальні відкриття в науці XIX ст. Розвиток музичного мистецтва. Творчість Шопена. Верді – кульмінація оперного мистецтва Італії. Моцарт, Бах, Бетховен.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 15. Модерн та авангард.

Причини та передумови появи стилю «модерн». Естетика модерну. Модерн як феномен поєднання естетичних напрямів. Архітектура модерну. Творчість каталонського архітектора Антоніо Гауді. Особливості скульптури модерну: Огюст Роден. Модерністські напрямки в мистецтві першої половини ХХ ст. Розмаїття стильових напрямків в мистецтві авангарду. Фовізм у творчості Анрі Матісса. Внесок символістів у розвиток культури.

Кубізм: творчість Жоржа Брака та Пабло Пікассо. Футуризм: У.Боччоні, Н.Карра, Дж.Северіні, Дж.Балла. Конструктивізм. Абстракціонізм у творчості В. Кандинського та П. Мондріана. Експресіонізм. Дадаїзм. Сюрреалізм Сальвадора Далі. Шедеври генія Амадео Модільяні. Вплив неєвропейської культури на естетику модернізму. Африканська скульптура і мистецтво у кубізмі.

Суспільно-політичні чинники розвитку культури Європи та Америки після Першої світової війни. Література «втраченого покоління».

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 16. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури. Постмодерн.

Наростання кризових явищ в культурі глобалізованого світу. Дегуманізація культури та її прояви в мистецтві ХХ ст. Художній світ техногенної цивілізації. Концептуалізм – аналітичність і дематеріалізація мистецтва. Феномен кіномистецтва. Психологічний реалізм кіномистецтва Фелліні і Бергмана. Експансія американської

«маскультури». Проблема культурного відчуження: поляризація відношень «елітарна культура - народна культура».

Характерні риси постмодерну та їх прояви в культурі. Постмодернізм як плюралізм стилевих напрямків в мистецтві. Йозеф Бойс - основоположник постмодернізму і перформанса.

Реалізація постмодерністської моделі світу в літературі, образотворчому мистецтві, театрі, кіно. Умберто Еко - відомий італійський учений і письменник сучасного постмодернізму.

Архітектура постмодерну. Хай-тек Кендзо Танге та Ренцо Піано. Цифрове мистецтво: нет-арт, цифрова арт-інсталяція і віртуальна реальність. Інтер-медіа і мульти-медіа. Telematic Art. Апропріейшн-арт і нео-концептуальне мистецтво.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

Тема 17. Місце та роль України в розвитку світової культури.

Роль і місце української культури в світовому культурному процесі. Українська культура як цілісна система. Культурна спадщина України як складова світової культурної спадщини. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.

Музична україністика в контексті світової культури. Національна музична академія як об'єкт світової культури. Постаті М. Лисенка та Б. Лятошинського в європейському культурному просторі. Творчий доробок М. Леонтовича та його обробка «Щедрик» (англ. «Ukrainian Call Carol, Ukrainian Carol of the Bells») – найвідоміша у світі українська різдвяна мелодія. Соломія Крушельницька – найвидатніша співачка світу. А. Кос-Анатольський – феномен української камерно-вокальної музики. «Піаніст ХХ століття» С. Ріхтер – перший український піаніст удостоєний премії «Греммі». Міжнародний конкурс скрипалів ім. Д. Ойстраха в Одесі. Музичний конкурс «Eurovision» в Україні.

Українське кіно у світі. О. Довженко і С. Параджанов – класики українського та світового кінематографу. «Земля» - найвідоміший український фільм, визнаний шедевром світового кіномистецтва. «Тіні забутих предків» - фільм, що отримав 39 міжнародних нагород. Легенди українського театру і кіно світового значення: І. Миколайчук,

Б. Ступка, К. Степанков. Odessa International Film Festival – «східноєвропейські Канни».

Образотворче мистецтво України в світовій культурній спадщині: К. Малевич, Д. Бурлюк, О. Богомазов, О. Екстер. Творчість О. Мурашка та М. Пимоненка – скарбниця українського та світового мистецтва. Марія Башкірцева та Софія Левицька – українки, чий талант скорив Париж. Феномен українського художника-примітивіста Никифора Дровняка та його світове визнання. Геній сучасності художник Іван Марчук. Топ найвідоміших сучасних українських митців: А.Криволап, Б. Михайлов, О. Ройтбурд, В. Цаголов, О. Тістол, І. Чічкан, О. Мась, О. Пінчук.

Національна скульптура у світовій спадщині: Й. Пінзель. О. Архипенко.

Відомі науковці України світового значення: Юрій Дрогобич (Котермак), І. Сікорський, Євген та Борис Патони, М. Амосов. Українська космонавтика: С. Корольов, В. Челомей, М. Янгель, Ю. Кондратюк, С. Уточкін.

Нобелівські лауреати - вихідці з України: Ілля Мечников, Зельман Ваксман, Семен Кузнець, Георгій Харпак, Шмуель Агнон.

Творчі особистості українського походження за кордоном: Серж Лифар, Володимир Горовиць, Квітка Цісик, Енді Уорхол, Міла Куніс, Мілла Йовович.

Українці зі світовим ім'ям: Стів Возняк – співзасновник компанії Apple, Макс Левчин – розробник системи платежів PayPal, Богдан Гаврилишин – відомий економіст, громадський діяч, меценат.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1-5.

Додатковий: 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.

Інтернет-ресурси: 1,2.

ІІІ. Структура дисципліни та розподіл годин за темами (тематичний план)

Назва теми	Усього	Кількість годин	Форми контролю
	о	з них	

	годин / кредитів	лекції	семінарські заняття	самостійна робота студентів	ю
			МК		
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Вступ до курсу «Світова культура». Поняття культури.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, КТ
Тема 2. Виникнення культури і мистецтва у первісному суспільстві	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 3. Культура і мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 4. Культура Стародавньої Індії.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 5. Культура Стародавнього Китаю.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 6. Специфіка японської культури.	12	2	2	8	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 7. Антична культура та мистецтво.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 8. Культура арабомусульманського світу.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 9. Середньовічна культура.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 10. Культура	12	2	2	8	О, ПТ,

доколумбової Америки.					ТЗ, ІФН, КТ
Тема 11. Культура і мистецтво доби Відродження	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 12. Культура епохи бароко.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 13. Західноєвропейська культура та мистецтво XVIII ст.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 14. Західноєвропейська культура та мистецтво XIX ст.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 15. Модерн та авангард.	10	2	2	6	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 16. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури. Постмодерн.	12	2	2	8	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ
Тема 17. Місце та роль України в розвитку світової культури.	14	2	2	10	О, ПТ, ТЗ, ІФН, КТ, ККР
<i>Разом</i>	<i>180/6</i>	<i>34</i>	<i>34</i>	<i>112</i>	

О – опитування;

ПТ – письмове тестування;

ТЗ – творче завдання;

ІФН – інтер-активні форми навчання;

КТ – комп'ютерне тестування;

ККР – комплексна контрольна робота

IV. Тематика та зміст лекційних, семінарських занять, самостійної роботи студентів

Результати навчання	Навчальна діяльність ¹	Робочий час студента	Оцінювання у балах
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<p>Знати: сутність культури як субстанційної основи людського розвитку, специфіку мистецтва як форми суспільної свідомості.</p> <p>Вміти: пояснити специфіку та межі основних видів мистецтва.</p>	<p>Тема 1. Вступ до курсу «Світова культура». Поняття культури.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність культури. Поняття «світової культурної спадщини». 2. Мистецтво як квінтесенція художньої культури. 3. Принципи класифікації та типології мистецтва. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Людина як продукт біологічної та культурної еволюції. 2. Функції та складові культури. 3. Види та жанри мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи</p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>

¹ Курсивом виділено завдання із застосуванням інтерактивних методів навчання.

	<p>1. Визначте роль культури у житті кожної людини.</p> <p>2. Проаналізуйте, як змінювались види та функції культури протягом історії людства.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: специфіку та закономірності зародження культури; основні ранні форми культури і релігійних вірувань.</p> <p>Вміти: пояснити специфіку та межі основних процесів, що призвели до виникнення культури та мистецтва.</p>	<p>Тема 2. Виникнення культури та мистецтва в первісному суспільстві.</p> <p>План лекції</p> <p>1. Зародження культури та її роль у житті первісної людини.</p> <p>2. Характерні риси ранніх форм культури.</p> <p>3. Становлення елементів духовної організації первісного суспільства.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>	<p>2</p> <p>6</p>	

	<p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості розвитку культури в добу палеоліту. 2. Культурні досягнення епохи мезоліту. 3. Неолітична революція і культури раннього землеробства. <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створіть презентацію: «Венери палеоліту» – символ родючості, народження нового». 2. Напишіть ессе: «Сікстинські капели палеоліту» (Альтаміра, Ляско). 3. Створіть презентацію: «Мегаліти як таємничі пам'ятки первісної культури». <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>	2	0-6
<p>Знати: основні характеристики культури та мистецтва Стародавнього</p>	<p>Тема 3. Культура і мистецтво Стародавнього Єгипту та Месопотамії.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засади формування культур 		

<p>Єгипту і Месопотамії, основні етапи розвитку та надбань цих цивілізацій, вплив міфології та релігії на розвиток їх мистецтва.</p> <p>Вміти: застосовувати набуті знання для аналізу конкретних артефактів культур Стародавнього Єгипту та Месопотамії.</p>	<p>Стародавнього Сходу.</p> <p>2. Генеза культури Стародавнього Єгипту та її надбання.</p> <p>3. Культурний розвиток цивілізації Месопотамії (Межиріччя).</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <p>1. Зв'язок культури з релігією у Стародавньому Єгипті.</p> <p>2. Художня культура та мистецтво Шумеру.</p> <p>3. Мистецтво Вавилону та Ассирії.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. <i>Напишіть дайджест: «Феномен «східного типу мислення».</i></p> <p>2. <i>Виконайте презентацію «Культ мертвих і його місце в культурі Стародавнього Єгипту».</i></p> <p>3. <i>Виконайте презентацію «Піраміди Стародавнього Єгипту та їх сакральне значення».</i></p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
---	---	----------------------------	------------

	<p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: основні характеристики культури та мистецтва Стародавньої Індії, вплив релігійних засад на культурне та повсякденне життя індійців, специфіку культового мистецтва. Вміти: застосовувати набуті знання для аналізу конкретних артефактів культури Стародавньої Індії.</p>	<p align="center">Тема 4. Культура Стародавньої Індії.</p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Релігійно-філософське вчення Стародавньої Індії. 2. Особливості архітектури. 3. Розвиток музичного та танцювального мистецтва у Стародавній Індії. <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p align="center">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хараппа. 2. Літературні пам'ятки Стародавньої Індії. 3. Специфіка образотворчого мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Напишіть дайджест: «Бхагават-Гіта» як</p>	<p align="center">2</p> <p align="center">6</p> <p align="center">2</p>	<p align="center">0-6</p>

	<p><i>пам'ятка сакральної літератури».</i></p> <p>2. <i>Виконайте презентацію «Ступа як особливий тип давньоіндійського храму».</i></p> <p>3. <i>Виконайте презентацію «Найвидатніші зразки образотворчого мистецтва Стародавньої Індії».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: Засади культури Стародавнього Китаю, вплив релігійних течій на культурне та повсякденне життя китайців. Вміти: аналізувати культурні надбання китайської культури.</p>	<p>Тема 5. Культура Стародавнього Китаю.</p> <p>План лекції</p> <p>1. Світоглядні та релігійні засади формування китайської культури.</p> <p>2. Значення етики та ритуалу для традиційного Китаю.</p> <p>3. Китайська архітектура.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p>	<p>2</p> <p>6</p>	

	<p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільні цінності в культурі традиційного Китаю. 2. Розвиток науки і літератури у Стародавньому Китаї. 3. Специфіка образотворчого мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Напишіть дайджест: «традиції та повсякденність китайської сім'ї».</i> 2. <i>Виконайте творчий проект «Скульптура Стародавнього Китаю».</i> 3. <i>Виконайте презентацію «Кулінарні традиції Китаю».</i> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1-5.</i></p> <p><i>Додатковий: 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</i></p> <p><i>Інтернет-ресурси: 1, 2.</i></p>	2	0-6
<p>Знати: основні характеристики культури та мистецтва Японії, вплив релігійних засад на</p>	<p style="text-align: center;">Тема 6. Специфіка японської культури.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічні, світоглядні та релігійні засади формування японської культури. 		

<p>культурне та повсякденне життя японців. Вміти: застосовувати набуті знання для аналізу конкретних артефактів японської культури.</p>	<p>2. Архітектура та японські сади. 3. Специфіка японського мистецтва.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20. <i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2</p> <p>План семінару</p> <p>1. Вплив стану самураїв та політики сегунів на розвиток культури. 2. Сценічне мистецтво: драма Но, театр Кабукі. 3. Японський живопис та каліграфія.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Напишіть дайджест: «Самобутність та оригінальність японської культури». 2. Виконайте презентацію «Повсякденне життя та побутова культура японців». 3. Виконайте презентацію «Бусідо». 4. Напишіть ессе: «Особливості японської чайної церемонії».</p>	<p>2</p> <p>8</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
---	--	----------------------------	------------

	<p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,6,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p>		
<p>Знати: особливості розвитку античної культури та мистецтва. основні етапи розвитку мистецтва Античності та найвидатніших його пам'яток.</p>	<p>Тема 7. Антична культура та мистецтво</p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка культури і мистецтва Стародавньої Греції та Риму. 2. Культурні досягнення та цінності Античної Греції. 3. Прагматизм та утилітаризм культури Стародавнього Риму. <p align="center">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p align="center">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток освіти та науки в Античному світі. 2. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво: передумови виникнення та засади розвитку. 3. Своєрідність римського 	<p align="center">2</p> <p align="center">6</p>	

	<p>скульптурного портрету.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Напишіть дайджест: «Зародження та розвиток театру в добу Античності».</i> 2. <i>Проаналізуйте та порівняйте Олімпійські ігри та Гладіаторські бої.</i> 3. <i>Виконайте презентацію на одну з тем: «Пантеон – найбільший римський купольний храм», «Колона Траяна в Римі як витвір мистецтва та цінне історичне джерело», «Амфітеатр «Флавіїв» - Колізей», «Кносські «парижанки», «Мусейон – науковий і мистецький осередок елліністичної культури».</i> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1-5.</i></p> <p><i>Додатковий: 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</i></p> <p><i>Інтернет-ресурси: 1,2.</i></p>	2	0-6
<p>Знати: специфіку арабо-мусульманської культури та мистецтва, релігійного фактору, що є системним у</p>	<p>Тема 8. Арабська культура та мистецтво</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іслам як система духовно-ціннісних орієнтирів арабо-мусульманської культури. 2. Особливості архітектури 	2	

<p>формуванні ісламської культури.</p>	<p>арабо-мусульманського світу.</p> <p>3. Захід і Схід у світовій культурній традиції.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,9,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іслам як духовний феномен, його зародження та еволюція. 2. Наукові досягнення та філософія арабо-мусульманського світу. 3. Специфіка арабо-мусульманського мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте морально-правові аспекти ісламської культури. 2. Визначте вплив ісламу та арабського Сходу на розвиток світової культури. 3. Виконайте презентацію: «Арабески як феномен арабо-мусульманської культури». <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p>	<p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
--	--	-------------------	------------

	<p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,9,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: духовні засади середньовічної культури, основні характеристики становлення культурних та мистецьких форм європейського Середньовіччя та Візантії, основні стилі європейського Середньовіччя.</p>	<p>Тема 9. Середньовічна культура</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Середньовіччя як культурологічне поняття. 2. Чотири субкультури Середньовіччя: релігійна, бюргерська, рицарська та народна. 3. Особливості романського стилю. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток освіти, науки та літератури у середньовічну добу. 2. Готика. 3. Основні риси розвитку візантійської культури та мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте «картину світу» середньовічної людини. 2. <i>Напишіть дайджест:</i> 	2	6

	<p>«Символізм у культурі Середньовіччя».</p> <p>3. Виконайте презентацію на одну з тем: «Середньовіччя – торжество догматизму, панування «чорної ночі» чи «найзагадковіша і найбільш чаруюча епоха», «Важке величне мовчання романських храмів», «Середньовічна алхімія – пошук філософського каменю та еліксиру життя».</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>	2	0-6
<p>Знати: особливості розвитку культури доколумбової Америки, специфіку та характерні риси розвитку племен майя, ацтеків та держави інків. Вміти: характеризувати та відрізнити культуру майя, ацтеків, інків.</p>	<p>Тема 10. Культура доколумбової Америки.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культура міст-держав майя. 2. Суспільно-політичний устрій імперії ацтеків. 3. Культурний розвиток держави інків. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.</p>	2	

	<p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p> <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Архітектура та образотворче мистецтво майя. 2. Релігія та сакральне мистецтво ацтеків. 3. Елементи культури доколумбової Америки в культурі інших країн. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте побутову культуру майя. 2. З'ясуйте специфіку розвитку музики і танцю майя. 3. <i>Виконайте презентацію на одну із тем: «Великі міста Паленке та Ушмаль», «Теночтитлан», «Тольтекський міфологічний цикл», «Мистецтво інків – золоте та із золота».</i> <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 2,3,5,7,8,10,14-17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p>	8	
<p>Знати: характерні ознаки європейської культури та мистецтва доби Відродження,</p>	<p style="text-align: center;">Тема 11. Культура та мистецтво доби Відродження.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування та світоглядні засади Ренесансної культури. 	2	0-6

<p>новаторські тенденції мистецтва Відродження та форми їх реалізації у творчості найвидатніших митців цієї епохи. Вміти: аналізувати вплив досягнень гуманізму на розвиток ренесансного мистецтва.</p>	<p>2. Особливості італійського Відродження. 3. Архітектура Ренесансу.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20. <i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <p>1. Особливості художнього осмислення дійсності: поезія, проза, драматургія. 2. Ренесансний живопис. 3. Особливості Північного Відродження.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Проаналізуйте гуманізм як ідеологію відродження. 2. Визначте особливості мистецтва Відродження та маньєризму країн Півночі. 3. З'ясуйте специфіку німецького гуманізму. 4. Виконайте творче завдання на одну із тем: «Нове небо», «нова Земля» і «нова Людина» Ренесансу», «Мистецтво і наука – два крила творчості Леонардо да Вінчі», «Творчість Рафаеля Санті – синтез античності і духу християнства», «Ієронім</p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
---	---	----------------------------	------------

	<p><i>Босх – предтеча сучасного сюрреалізму», «Сліпі»: відчай Брейгеля-людини і велич Брейгеля-художника».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: основні характеристики і особливості західноєвропейської культури XVII ст., головні стильові й жанрові особливості мистецтва бароко та його прояву у різних країнах Європи. Вміти: характеризувати основні види барокового мистецтва.</p>	<p>Тема 12. Культура епохи бароко.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Новоєвропейська ментальність та головні засади культури Просвітництва. 2. Типові риси естетики Бароко. 3. Стиль Рококо як синтез найпотемніших переживань людини. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,13,14,16-19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фламандське та голландське мистецтво. 2. «Золоте століття» 	<p>2</p> <p>6</p>	

	<p>іспанського живопису: теми, герої, жанри.</p> <p>3. Головні ідеї Просвітництва у літературі.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте роль бароко і у розвитку музики. 2. З'ясуйте, які новації з'явилися у театральному житті в епоху Просвітництва. 3. Виконайте презентацію на одну з тем: «Духовно-естетичний пафос Бароко», «Мислю, отже існую»: домінуюча роль розуму в новоєвропейській культурі», «Якою була людина бароко?». <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,13,14,16-19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>	2	0-6
<p>Знати: передумови та особливості розвитку стилю класицизм, характерні ознаки архітектури, скульптури та образотворчого мистецтва у</p>	<p>Тема 13. Західноєвропейська культура та мистецтво XVIII ст.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Художні стилі в Європейській культурі XVIII ст. та їх смислова перспектива. 2. Особливості архітектури та 	2	

<p>стилі класицизм та ампір, специфіку класичної літератури та драматургії. Вміти: відрізнити пам'ятки стилі класицизм та ампір.</p>	<p>скульптури у стилі класицизм. 3. Класична художня культура.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,13,14,16-19,20. <i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <p>1. Інтелектуальний герой класичної літератури та драматургії. 2. Вплив класицизму на музичне життя. 3. Особливості ампіру.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Проаналізуйте розвиток класицизму в літературі. 2. <i>Напишіть дайджест на тему: «Іновації у театральному житті».</i> 3. <i>Виконайте презентацію «Архітектурні та скульптурні пам'ятки у стилі ампір».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,13,14,16-19,20.</p>	<p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
--	---	-------------------	------------

<p>Знати: специфіку культури та мистецтва XIX ст., основні художні стилі епохи.</p> <p>Вміти: Аналізувати головні художні стилі на прикладі мистецтва певної європейської країни.</p>	<p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>Тема 14. Західноєвропейська культура та мистецтво XIX ст.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Романтизм як світосприйняття та напрямок в мистецтві. 2. Розвиток реалізму в західноєвропейському мистецтві. 3. Епохальні відкриття в науці XIX ст. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансформація стильових течій у західноєвропейській культурі у другій половині XIX ст. 2. Мистецтво імпресіонізму та постімпресіонізму. 3. Розвиток музичного мистецтва. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте епохальні відкриття в науці XIX ст. 2. Барбізонська малярська школа. 3. Проаналізуйте розвиток музичного мистецтва на прикладі творчості Шопена, 	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
---	---	----------------------------	------------

	<p>Верді, Моцарта, Баха, Бетховена.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: Соціально-економічні умови розвитку світової культури на початку ХХ ст., специфіку і особливості модерну та авангарду. Вміти: розрізняти і характеризувати авангардні течії.</p>	<p>Тема 15. Модерн та авангард.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та передумови появи стилю «модерн». Естетика модерну. 2. Архітектура модерну. 3. Розмаїття стильових напрямків в мистецтві авангарду. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скульптура та образотворче мистецтво у стилі модерн. 2. Внесок символістів у розвиток культури. 3. Особливості авангардних течій. <p>Завдання для самостійної</p>	<p>2</p> <p>6</p>	

	<p>роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте Суспільно-політичні чинники розвитку культури Європи та Америки після Першої світової війни. 2. З'ясуйте вплив неєвропейської культури на естетику модернізму. 3. Виконайте презентацію на одну з тем: «Символізм», «Кубізм», «Футуризм», «Конструктивізм», «Абстракціонізм», «Експресіонізм», «Дадаїзм», «Сюрреалізм». <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 3,4,5,7,8,10,11,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1, 2.</p>	2	0-6
<p>Знати: витоки та суть кризових явищ соціального життя в ХХ ст., основні мистецькі течії ХХ-ХХІ ст. та їх специфіку.</p> <p>Вміти: аналізувати сучасний культурний світовий процес.</p>	<p>Тема 16. Провідні тенденції розвитку сучасної світової культури. Постмодерн.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наростання кризових явищ в культурі глобалізованого світу. 2. Характерні риси постмодерну та їх прояви в культурі та мистецтві. 3. Проблема культурного відчуження: поляризація відношень «елітарна культура - народна 	2	

	<p>культура».</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 1,3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реалізація постмодерністської моделі образотворчому мистецтві. 2. Архітектура постмодерну: інтер'єр та дизайн. 3. Цифрове мистецтво: нет-арт, цифрова арт-інсталяція і віртуальна реальність. <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте постмодернізм як плюралізм стильових напрямків в мистецтві. 2. Виконайте презентацію на одну з тем: «Психологічний реалізм кіномистецтва Фелліні і Бергмана», «Хайтек Кендзо Танге та Ренцо Піано», «Йозеф Бойс - основоположник постмодернізму і перформанса», «Художній світ техногенної цивілізації». 3. Виконайте творчі проекти: «Інтер-медіа і мульти- 	<p>8</p> <p>2</p>	<p>0-6</p>
--	--	-------------------	------------

	<p><i>media», «Telematic Art», «Апропріейшн-арт і нео-концептуальне мистецтво».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5.</p> <p><i>Додатковий:</i> 1,3,5,7,8,10,14,16,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p>		
<p>Знати: Місце та роль української культури у світовій спадщині. Вміти: визначати взаємний вплив світового і українського культурних процесів в історичній ретроспективі і на сучасному етапі.</p>	<p>Тема 17. Місце та роль України в розвитку світової культури.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Культурна спадщина України як складова світової культурної спадщини. 2. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. 3. Образотворче мистецтво України в світовій культурній спадщині: К. Малевич, Д. Бурлюк, О. Богомазов, О. Екстер. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 1,3-5,7-10,17,19,20.</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 1,2.</p> <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українське кіно у світі. О. Довженко і С. Параджанов – класики українського та світового кінематографу. 	2	10

	<p>2. Музична україністика в контексті світової культури. Постаті М. Лисенка та Б. Лятошинського в європейському культурному просторі. Творчий доробок М. Леонтовича та його обробка «Щедрик».</p> <p>3. Відомі науковці України світового значення: Юрій Дрогобич (Котермак), І. Сікорський, Євген та Борис Патони, М. Амосов.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Виконайте презентацію на одну з тем: «Марія Башкірцева та Софія Левицька – українки, чий талант скорив Париж», «Феномен українського художника-примітивіста Никифора Дровняка та його світове визнання», «Геній сучасності художник Іван Марчук».</p> <p>2. Презентуйте творчі проекти: «Нобелівські лауреати - вихідці з України: Ілля Мечников, Зельман Ваксман, Семен Кузнець, Георгій Харпак, Шмуель Агнон».</p> <p>3. Розгляньте питання: «Творчі особистості українського походження за кордоном: Серж Лифар,</p>	2	0-6
--	--	---	-----

	<p><i>Володимир Горовиць, Квітка Цісик, Енді Уорхол, Міла Куніс, Мілла Йовович», «Українці зі світовим ім'ям: Стів Возняк – співзасновник компанії Apple, Макс Левчин – розробник системи платежів PayPal, Богдан Гаврилишин – відомий економіст, громадський діяч, меценат».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1-5. Додатковий: 1,3-5,7-10,17,19,20. Інтернет-ресурси: 1,2.</i></p>		
	Разом	180	100

V. Список рекомендованих джерел

Основний

1. Історія світової та української культури: Підручник для вищих закладів освіти / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К.: Лієра ЛТД, 2005. – 464 с.²
2. *Культурологія: українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / Закович М.М., Зязюн І.А. Семашко та ін.; за ред. М.М. Заковича – К.: Знання, 2007. – 567 с.*
3. *Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури / В.С. Полікарпов. – К.: Знання, 2000. – 359 с.*
4. Романенкова Ю.В. Історія пластичних мистецтв: навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2008. – 376 с.
5. *Яртись А.В. Лекції з історії світової та вітчизняної культури / А.В. Яртись, М.В. Мельник. – Львів: Світ, 2005. – 568 с.*

Додатковий

² Курсивом зазначені джерела, наявні в бібліотеці КНТЕУ.

1. Алексієвець Л.М. Історія світової культури: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л. М. Алексієвець. - Ч. 2 : Від бароко до сучасності. - [Б. м.]: [б.в.], 2008. - 653 с.
2. Багацький В.В. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст. / В.В. Багацький, Л.І. Кормич. - К.: Кондор, 2007. - 302 с.
3. Гаврюшенко, О. А. Історія культури : Навч.посібник / О.А. Гаврюшенко, В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська ; Наук.ред.В.М.Шейко. — К. : Кондор, 2004. — 763с.
4. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті / Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько. - К.: Знання, 2007. - 680 с.
5. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм / З. Генік-Березовська ; Пер. з чес. — К. : Гелікон, 2000. — 368с.
6. Корінний М.М. Короткий енциклопедичний словник з культури / М.М. Корінний, В.Ф. Шевченко. — К. : Україна, 2003. — 384с.
7. Історія світової культури: навч. посіб. / [М. В. Дедков та ін. ; під заг. ред. М. В. Дедкова]. - Запоріжжя : Дике Поле, 2009. - 376 с.
8. Латигіна Н.А. Іслам: шлях крізь століття : монографія / Н.А. Латигіна. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 360 с.
9. Левчук Л.Т. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник для студ. гуманіт. спец. вузів / Л. Т. Левчук [та ін.]. - К. : Либідь, 1997. - 448 с.
10. *Мировая художественная культура : От наскальных рисунков до киноискусства. — 2004. — Диск 1,2.*
11. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. - К., 2000. - 228 с.
12. Перегуда Є.В. Історія світової культури: навч. посіб. для студентів / Є. В. Перегуда, О. О. Коцюбанська, І. О. Бурда. - Київ : КНУБА, 2016. - 143 с.
13. *Сборник произведений Барокко [Электронный ресурс] : MP3; время звучания: 2 ч 12 мин / Бизнессофт. — 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). — 2007.*
14. Сіверс В.А. Історія світової культури: навч. посіб. / В. А. Сіверс. - Ч. 1, 2. - Київ : НАКККіМ, 2017.
15. Чумаченко Б.М. Вступ до культурології античності. Стародавня Греція: Навч. Посіб / Б.М. Чумаченко. - К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003. - 100 с.
16. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література від античності до початку ХІХ ст. - К.: Академія, 2004. - 360 с.

17. Шейко, В. М. *Історія світової культури : Навч. посібник* / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко ; За ред. В. М. Шейко. — К. : Кондор, 2006. — 408с.
18. Шейко, В. М. *Історія художньої культури : Підручник для студентів вищих навч. закладів мистецтв і культури. В 7-ми кн. Кн. 3 : Середньовіччя. Відродження* / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко. — Х. : ХДАК, 2001. — 190с.
19. Шейко, В. М. *Історія художньої культури : Підручник для студентів вищих навч. закладів мистецтв і культури. В 7-ми кн. Кн. 1 : Первісність. Стародавній світ* / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко. — Х. : ХДАК, 1999. — 210с.
20. Шейко, В. М. *Історія художньої культури : Підручник для студентів вищих навч. закладів мистецтва і культури. В 7-ми кн. Кн. 2 : Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія* / В. М. Шейко, О. А. Гаврюшенко, О. В. Кравченко. — Х. : ХДАК, 2001. — 182с.

Internet – ресурси

1. Яртісь А.В. *Лекції з історії світової та вітчизняної культури* / А.В. Яртісь, М.В. Мельник. — Львів: Світ, 2005. — 568 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://readbookz.com/books/210.html>